

«Сақтандыру облысындағы қызмет» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Сақтандыру облысындағы қызмет» кәсіби стандарты білім беру бағдарламаларын қалыптастыру үшін, сондай-ақ кәсіпорындарда қызметкерлерді оқыту үшін, білім беру мекемелерінің жұмыскерлері мен түлектерін сертификаттау үшін, қызметкерлерді басқару облысындағы кең шеңберлі тапсырмаларды шешу үшін тағайындалған.

2. Осы кәсіби стандартта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

актуарий – өкілетті орган лицензиясы бар жұмыскерді міндеттіліктер өлшемін экономикалық-математикалық есептерін орындауға, сақтандыру және қайта сақтандыру келісімдері бойынша сақтандыру сыйақыларының мөлшерлемесін анықтауға, сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемесінің кірістілігі мен табыстылығын бағалауын орындауына міндеттейтін мамандық (лауазым);

андеррайтер - сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемесінің жұмыскерін сақтандыруға қабылданатын сақтандыру тәуекелдерін бағалауын орындауға, және сақтандыру (қайта сақтандыру) келісімінің шарттараны анықтауға міндеттейтін мамандық (лауазым);

біліктілік – жұмыскердің нақты еңбек қызметтерін сапалы орындауға дайындық деңгейі;

біліктіліктердің ұлттық шеңбері – еңбек нарығында танылатын, біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

біліктіліктердің ұлттық жүйесі - еңбек нарығы жағынан мамандар біліктіліктеріне сұраныс пен ұсыныстарды құқықтық және институционалдық реттеу механизмдерінің жиынтығы;

біліктіліктердің салалық шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

еңбек қызметі – еңбек үдерісінің бір немесе бірнеше тапсырмаларын шешуге бағытталған, өзара байланысты әрекеттер жиыны;

кәсіби топ – ортақ интеграциялық негізі (бірдей немесе ұқсас тағайындалу, объектілер, технологиялар, соның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін еңбек қызметтері мен біліктіліктердің ұқсас жиынтығын болжайтын, кәсіби топшалар жиынтығы.

кәсіби топша – еңбек қызметтері және оларды орындау үшін қажетті біліктіліктердің тұтас жиынымен қалыптастырылған мамандықтар жиынтығы;

кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік, құзыреттер деңгейіне, мазмұнға, сапаға және еңбек шарттарына қойылатын талаптарды анықтайтын стандарт;

кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде алынатын және білім беру туралы сәйкес құжаттармен расталатын, белгілі бір білімді, икемділік пен тәжірибелік дағдыларды талап ететін, адамның еңбек қызметінің негізгі түрі;

кәсіптік деңгей/біліктілік деңгейі – жұмыскердің қиындық, еңбек әрекеттерінің стандартты еместігінің, жауапкершілік және дербестік көрсеткіштері бойынша сараланбалы, дайындық және құзырет деңгейіне қойылатын талаптар жиынтығы;

сақтандыру агенті - жұмыскерді тапсырма келісімі негізінде бір немесе бірнеше сақтандыру мекемелерінің тапсырысы бойынша және атынан сақтандыру келісім шартын жасау бойынша делдалдық қызметті іске асыруына міндеттейтін мамандық (лауазым).

сала - бір типті өнім құруда, өндіріс технологиясы, жұмыс істейтіндердің негізгі қорлары мен кәсіптік дағдыларында ортақ мақсаты бар кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

3. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар пайдаланылады:

БА - жетекшілер, мамандар және басқа қызметкерлер қызметтерінің біліктілік анықтамалығы;

БҰШ - біліктіліктердің ұлттық шеңбері;

СБШ - салалық біліктілік шеңбері.

2. Кәсіби стандарт төлқұжаты

4. Кәсіби стандарт атауы: сақтандыру облысындағы қызмет.

5. Кәсіби стандартты әзірлеу мақсаты: сақтандыру облысында қызметін іске асыруы кезінде жұмыскерлерге қажетті икемділіктерінің, дағдыларының, білімі мен құзыретінің сипаттамасы.

6. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: сақтандыру облысындағы қызметі міндеттіліктерінің өлшемдерін есептеуін орындауды, сақтандыру және қайта сақтандыру келісім шарттары бойынша сақтандыру сыйақыларының мөлшерін анықтауды, сақтандыруға қабылданатын сақтандыру тәуекелдерін, сақтандыру (сақтандыру) мекемесінің кірістілігі мен табыстылығын бағалауын, сақтандыру (сақтандыру) келісім шарттарын анықтауын, алдын ала қарау және сақтандыру объектісін бағалау, келісім немесе ақысыз қызметті көрсету келісімі негізінде бір немесе бірнеше сақтандыру мекемелерінің тапсырысы бойынша және атынан сақтандыру келісім шартын жасау бойынша делдалдық қызметті көрсетуін қамтиды.

7. Негізгі топ: қаржылар.

Кәсіби топ: сақтандыру қызметі.

3. Кәсіптер карточкалары

8. Кәсіптер тізімі:

сақтандыру агенті – БҰШ бойынша 3-4 біліктілік деңгейлері;

актуарий – БҰШ бойынша 4-5 біліктілік деңгейлері;

андеррайтер – БҰШ бойынша 4-5 біліктілік деңгейлері.

Кәсіптер карточкалары осы кәсіби стандартқа Қосымшада келтірілген.

«Сақтандыру агенті» КӘСІП КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3412
Кәсіп атауы	Сақтандыру агенті
БҰШ бойынша біліктілік деңгейі	3
БА бойынша біліктілік деңгейі	-
Кәсіби білім деңгейі	Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы негізінде кәсіби дайындық бағдарламалары бойынша бір жылға дейінгі курстар немесе кәсіпорында оқу) практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім беру немесе жалпы орта білім беру негізінде техникалық және кәсіби білімнің болуы кезінде.
Еңбек қызметтері	1.Сақтандыру қызметін және сақтандыру агенттерінің қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.
	2.Сақтандыру агентінің негізгі қызметтерін орындау.
	3.Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою.
1 еңбек қызметі Сақтандыру қызметін және сақтандыру агенттерінің қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аймақтық шарттарды және сақтандыру қызметінің сұранысын зерттеу. 2. Потенциалды және нақты сақтандырушылар мен сақтандыру объектілерінің есебін жүргізу. 3. Сақтандыру келісімдерін ұзарту және шарттарын жасау мақсатымен тұрақты клиенттеріне қызмет көрсету және сұхбаттарын жүргізу. 4. Клиенттерді бақылау, олардың қабылдауын, жадын, назарын, өзін ұстау уәждемелерін бағалау, қатынасуын ұйымдастыру және көз қарастарын келістіру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2000 жылғы 18 желтоқсанындағы № 126-ІІ «Сақтандыру қызметі туралы» ҚР Заңы (26.12.2012 жылға жағдайы бойынша өзгерістермен және қосымшалармен қосу). 2. Сақтандыру қызметін регламенттейтін әдістемелік және басқа материалдар. 3. Қазақстан Республикасының еңбегі туралы заң негіздері. 4. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі негіздері. 5. Нарық экономикасының негіздері. 6. Еңбек психологиясының және ұйымдастыру негіздері, іскерлік қатынас әдептері.
2 еңбек қызметі Сақтандыру агентінің негізгі қызметтерін орындау	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық, жас, жыныс, білім, еңбек қызметінің өтілі, материалдық қамтамасыздандырылуы деңгейі және клинетті сипаттайтын басқа субъективті сапаларын есепке ала отырып, сақтандыру қызметтеріне келісім шартты жасау кезінде тәуекел деңгейін алдын ала анықтау. 2. Мүліктік және жеке сақтандыру келісім шарттарына отыру бойынша ең жеңіл операцияларды іске асыру. 3. Есептеулер дұрыстығын және сақтандыру салымдарын

	<p>кабылдауын қамтамасыз ету.</p> <p>4. Сақтандыру құжаттарын қалыптастыру және олардың сақтығын қамтамасыз ету.</p> <p>5. Сақтандыру шарттары туралы ақпаратты алуда клиенттерге кеңес беру.</p> <p>6. Келісім шартқа отырғызылған уақыттың өтуіне дейін, сақтандыру қызметтеріне келісім шарттарына отырған тұлғалармен байланысын қолдау.</p> <p>7. Сақтандыру салымдарын есептеу және төлеу, сақтандыру өтеулерін төлеу сұрақтары бойынша клиенттерден түскен шағымдары мен наразылықтарын алдын ала қарастыру.</p> <p>8. Орнатылған талаптарға сәйкес қажетті құжаттаманы қалыптастыру, есепті жүргізу және құжаттардың сақтығын қамтамасыз ету.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Сақтандыру қызметтерінің түрлері және сақтандырудың әр түрлерінің шарттары.</p> <p>2. Сақтандыру қызметтеріне келісім шартына отыру және келтірілген зақымдарды бағалалау кезіндегі тәуекелдерді анықтау әдістері.</p> <p>3. Сақтандыру қызметтеріне келісім шарттарына отыру тәртібі және қалыптастыруы.</p>
<p>3 еңбек қызметі</p> <p>Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Өз сақтандыру қызметін талдау және қиындықтарын айқындау.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің клиенттерімен, жұмыскерлерімен қатынасын және өзара әрекетін бағалау, қиындықтарын айқындау.</p> <p>3. Сақтандыру қызметтерін жетілдіру бойынша ұсыныстарын, ұсынымдарын әзірлеу.</p> <p>4. Есептерді дайындау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Сақтандыру қызметін талдау және қиындықтарын айқындау әдістері.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің және аралас қызметтерінің жұмыскерлерімен қатынасының және өзара әрекетінің сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Сақтандыру агентінің баяндаманы дайындау және орындау үшін қойылатын талаптар.</p>
«Сақтандыру агенті» КӘСІП КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3412
Кәсіп атауы	Сақтандыру агенті
БҰШ бойынша біліктілік деңгейі	4
БА бойынша біліктілік деңгейі	-
Кәсіби білім деңгейі	Сәйкес мамандығы бойынша техникалық және кәсіби білімі
Еңбек қызметтері	1.Сақтандыру қызметін және сақтандыру агенттерінің қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.

	2.Сақтандыру агентінің негізгі қызметтерін орындау.
	3.Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою.
1 еңбек қызметі Сақтандыру қызметін және сақтандыру агенттерінің қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сақтандыру қызметтеріне сұраныс нарығын талдау. 2. Потенциалды клиенттердің аймақтық контингентінің құрамын талдау. 3. Потенциалды сақтандырушыларды және сақтандыру объектілерін айқындау және есепке алу. 4. Сақтандыру келісімдерін ұзарту және шарттарын жасау мақсатымен тұрақты және потенциалды клиенттерімен сұхбаттарын жүргізу. 5. Бәсекелестікпен, банкроттықпен, жұмыссыздықпен және басқа факторлармен байланысты тәуекелдерді талдау және жүйелендіру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2000 жылғы 18 желтоқсанындағы № 126-ІІ «Сақтандыру қызметі туралы» ҚР Заңы (26.12.2012 жылға жағдайы бойынша өзгерістермен және қосымшаларымен қосу). 2. Сақтандыру қызметіндегі инновациялар. 3. Жаңа сақтандыру қызмет түрлері және сақтандыру шарттары.
2 еңбек қызметі Сақтандыру агентінің негізгі қызметтерін орындау	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сақтандыру объектілерінің құнын бағалау. 2. Бағалау және, сақтандырылғанға зақымдануды келтіру жағдайында, оның жағдайын анықтау. 3. Бір қатарлы емес, күрделі жағдайларда сақтандыру қызметтеріне келісім шарттарына отыру кезіндегі тәуекел деңгейін анықтау. 4. Сақтандыру келісімдеріне отыру және қалыптастыру. 5. Сақтандырушы және қауіпсіздендіру арасындағы қатынастарын реттеу. 6. Клиенттердің күрделі жағдайларын, шағымдар мен наразылықтарын қарастыру, сақтандыру келісімдерін бұзу себептерін айқындау және олардың алдын алу және жоюы бойынша шараларын орындау. 7. Сақтандыру қызметтерінің игерілмеген түрлерін және оларды игеру мүмкіндіктерін зерттеу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты және шаруашылық субъектілерін сақтандыру ұйымдарының отандық және шетелдің тәжірибесі. 2. Сақтандыру объектілерінің құнын бағалау әдістері. 3. Залалды есептеу сақтандырылған адамға келтірілген. 4. Бір қатарлы емес, күрделі жағдайларда сақтандыру қызметтеріне келісім шарттарына отыру кезіндегі тәуекел деңгейін анықтау әдістері. 5. Сақтандыру қызметтеріне, мүмкін зақымдарын бағалауға келісім шарттарына отыру кезінде тәуекелдерін анықтау және жағдайларын үлгілеу әдістері. 6. Сақтандыру келісім шарттарының құрамына және қалыптастыру ережелеріне қойылатын талаптарын білу.
3 еңбек қызметі	Икемділіктер мен дағдылар:

Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою	<p>1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметінің нәтижелерін бақылау және талдау.</p> <p>2. Өз сақтандыру қызметін талдау және қиындықтарын айқындау.</p> <p>3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің клиенттерімен, жұмыскерлерімен қатынасын және өзара әрекетін бағалау, қиындықтарын айқындау.</p> <p>4. Математикалық қамтамасыз ету әдістерін жетілдіру және актуарлы қызмет тапсырмаларын шешу бойынша ұсыныстарын, ұсынымдарын әзірлеу.</p> <p>5. Сақтандыру қызметтерін жетілдіру бойынша ұсыныстарын, ұсынымдарын әзірлеу.</p> <p>6. Есептерді дайындау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Теориялық-қызмет талдау әдістері-STI сақтандыру қызметі, қиындықтар мен параметр проблемаларды анықтау.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің және аралас қызметтерінің жұмыскерлерімен қатынасының және өзара әрекетінің сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Сақтандыру қызметтерін жетілдіру бойынша ұсыныстарын, ұсынымдарын әзірлеу әдістері.</p> <p>4. Сақтандыру агенттігінің баяндаманы дайындау және орындау үшін қойылатын талаптар.</p>		
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар	<p>Өзін өзі ұйымдастыру.</p> <p>Қатынасу, орындаушылық, талдау қабілеттіліктері.</p> <p>Жігерлілігі мен жауапкершілігі.</p>		
БСШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	Актуарий	Андеррайтер	
Кәсіп коды	2121	3419	
«Актуарий» КӘСІП КАРТОЧКАСЫ			
Кәсіп коды	2121		
Кәсіп атауы	Актуарий		
БҰШ бойынша біліктілік деңгейі	4		
БА бойынша біліктілік деңгейі	-		
Кәсіби білім деңгейі	Сәйкес мамандығы бойынша техникалық және кәсіби білімі		
Еңбек қызметтері	1. Сақтандыру қызметін және актуарийлер қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.		
	2. Актуарлы қызметті ұйымдастыру және актуарлы есептерді орындау.		
	3. Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою.		
1 еңбек қызметі Сақтандыру қызметін және	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметін және актуарийлер қызметін реттейтін әдістемелік материалдарды және нормативті құқықтық актілерді зерттеу.</p>		

<p>актуарийлер қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу</p>	<p>2. ҚР сақтандыру ұйымдарының сақтау қорларын қалыптастырудың және активтерінің әртараптандырудың пруденциалды нормативтерін зерттеу.</p> <p>3. Статистикалық ақпаратты өңдеу және деректерді топтау.</p> <p>4. Жиналған статистикалық деректер негізінде өмірді сақтандыру бойынша актуарлы есептеулердің қорын қалыптастыру.</p> <p>5. Нормативті-құқықтық актілердің ережелерін сақтау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. 2000 жылғы 18 желтоқсанындағы № 126-II «Сақтандыру қызметі туралы» ҚР Заңы (26.12.2012 жылға жағдайы бойынша өзгерістермен және қосымшаларымен қосу).</p> <p>2. Актуарлық есептеулер орындау шарттары.</p> <p>3. Статистикалық ақпаратты өңдеу және деректерді топтау әдістері.</p>
<p>2 еңбек қызметі</p> <p>Актуарлы қызметті ұйымдастыру және актуарлы есептерді орындау.</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Құжаттарды дайындау, біліктілік сынағын тапсыру және актуарлы қызметті жүргізу құқығына лицензияларды нақтылау.</p> <p>2. Жұмыс орнын, еңбек құралдарын дайындау.</p> <p>3. Деректерді қалыптастыру, жиналған статистикалық деректер негізінде актуарлы есептеу әдістерін таңдау.</p> <p>4. Сақтандырудың ұзақ уақытты түрлері бойынша сақтандыру салымдарының қорының пайда болуымен байланысты есептеулерін орындау.</p> <p>5. Сатып алынатын және редуциривті сақтау сомаларының, өмірді және зейнетақыны сақтандыру бойынша келісімдердің несиесінің өлшемін анықтау.</p> <p>6. Қазіріақытты компьютерлік әдістер мен бағдарламаларын пайдалануымен қалыптастырылғын статистикалық қоры негізінде өмірді сақтандыру және сақтандырудың тәуекел түрлері бойынша сақтандыру тарифын есептеу.</p> <p>7. Әр түрлі сақтандыру класстары бойынша сақтандыру сомасының шығындылығының деңгейін анықтау.</p> <p>8. Сақтандыру операцияларының тиімділігінің деңгейін бағалау.</p> <p>9. Сақтандыру (қайта сақтандыру) келісім шарттары бойынша сақтандыру міндеттері мен сақтандыру сыйақылары мөлшерінің экономикалық-математикалық есептерін орындау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Актуарлы есептер теориясы.</p> <p>2. Қазіргі уақыттағы компьютерлік бағдарламаларды қоса алғанда, қарапайым және күрделі қаржылық есептеулерінің актуарлы статистика әдістері және түрлері.</p> <p>3. Актуарлы есептеулердің статистикалық қорын қалыптастыру әдістері.</p> <p>4. Сақтандырудың әр түрлі класстары үшін сақтандыру тарифтерін есептеу әдістері.</p> <p>5. Сақтандыру компанияларының төлеу қабілеттіліктері мен қаржылық тұрақтылығы деңгейінің критерийлері.</p> <p>6. Сақтандыру операцияларының тиімділігін бағалау критерийлері.</p> <p>7. ҚР сақтандыру ұйымдарының сақтау қорларын қалыптастырудың және активтерінің әртараптандырудың пруденциалды нормативтері.</p> <p>8. Актуарлы есептер сапасына қойылатын талаптар және қалыптастыру</p>

	<p>тәртібі.</p> <p>9. ҚР сақтандыру ұйымының төлеу қабілеттілігінің маржасын және төлеу қабілеттілігінің маржасының қорын анықтау әдістері.</p> <p>10. Сақтандыру түрлері бойынша сақтандыру сомасының шығындылығын анықтау әдістері.</p> <p>11. Қазіргі уақыттағы компьютерлік бағдарламалар.</p> <p>12. Ықтималдық теориясы және үлкен сандар заңы.</p> <p>13. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасының, өрт қауіпсіздігінің ережелері.</p> <p>14. Санитарлы ережелер және нормалар.</p>
<p>3 еңбек қызметі</p> <p>Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметінің нәтижелерін бақылау және талдау.</p> <p>2. Актуарлы қызметті талдау және қиындықтарын айқындау.</p> <p>3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің жұмыскерлерімен қатынасын және өзара әрекет етуін бағалау, қиындықтарын айқындау.</p> <p>4. Актуарлы қызметтерді жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу.</p> <p>5. Есептерді дайындау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Актуарлы қызметті талдау және қиындықтарды айқындау әдістері.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің және аралас қызметтерінің жұмыскерлерімен қатынасының және өзара әрекетінің сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Актуарлы қызметтерді жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу әдістері.</p> <p>4. Есептерді құрастыру және қалыптастыруына қойылатын талаптар.</p>
«Актуарий» КӘСІП КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	2121
Кәсіп атауы	Актуарий
БҰШ бойынша біліктілік деңгейі	5
БА бойынша біліктілік деңгейі	-
Кәсіби білім деңгейі	Сәйкес мамандығы бойынша жоғарғы білімі.
Еңбек қызметтері	1. Сақтандыру қызметін және актуарийлер қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.
	2 Актуарлы қызметті ұйымдастыру және актуарлы есептерді орындау.
	3 Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою.
1 еңбек қызметі	Икемділіктер мен дағдылар:
Сақтандыру қызметін және актуарийлер	<p>1. Қазақстан Республикасында актуарийлер қызметін және сақтандыру қызметін реттейтін, нормативті құқықтық актілер және әдістемелік материалдар өзгерістерімен танысу.</p> <p>2. ҚР сақтандыру ұйымдарының сақтау қорларын қалыптастырудың</p>

<p>қызметін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу</p>	<p>және активтерінің әртараптандырудың пруденциалды нормативтерін зерттеу.</p> <p>3. Актуарлы қызметті, сақтандыру ұйымдары және актуарийлер қызметін жүргізу үшін деректер банкін талдау.</p> <p>4. Нормативті-құқықтық актілердің ережелерін сақтау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Соңғы өзгерістер мен қосымшалармен ҚР нормативті және құқықтық актілері.</p> <p>2. ҚР актуарийлерді оқыту тәртібі мен ережелері.</p> <p>3. Актуарлы қызметті оқыту құқығына лицензияны нақтылау үшін біліктілік сынағынан өту ережелері.</p> <p>4. ҚР актуарийлер қызметін лицензиялау ережелері.</p>
<p>2 еңбек қызметі</p> <p>Актуарлы қызметті ұйымдастыру және актуарлы есептерді орындау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Біліктілік сынағын тапсыру, актуарлы қызметті жүргізу құқығына лицензияларды нақтылау.</p> <p>2. Деректерді қалыптастыру, жиналған статистикалық деректер негізінде актуарлы есептеу әдістерін таңдау.</p> <p>3. Тәуекел құралдарын математикалық бағалау.</p> <p>4. Сақтандырудың ұзақ уақытты түрлері бойынша сақтандыру салымдарының қорының пайда болуымен байланысты есептеулерін орындау.</p> <p>5. Сатып алынатын және редуциривті сақтау сомаларының, өмірді және зейнетақыны сақтандыру бойынша келісімдердің несиесінің өлшемін анықтау.</p> <p>6. Қазіріақытты компьютерлік әдістер мен бағдарламаларын пайдалануымен қалыптастырылғын статистикалық қоры негізінде өмірді сақтандыру және сақтандырудың тәуекел түрлері бойынша сақтандыру тарифын есептеу.</p> <p>7. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелердің қаржылық тұрақтылығы және төлеу қабілеттілігі деңгейін анықтау, олардың заңды орнатылған нормативтеріне сәйкестігі.</p> <p>8. Анықталмаған жағдайлардағы сақтандыру шығыстарын анықтау.</p> <p>9. Сақтандыру (қайта сақтандыру) келісім шарттары бойынша сақтандыру міндеттері мен сақтандыру сыйақылары мөлшерінің экономикалық-математикалық есептерін орындау.</p> <p>10. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелердің қаржылық тұрақтылығы және төлеу қабілеттілігін қамтамасыз ететін орнатылған пруденциалды нормативтерін қамтамасыз ететін, орнатылған пруденциалды нормативтеріне сәйкес, активтерді орналастыруының тиімді құрылымын, сақтандыру қорларының өлшемін анықтау және қалыптастыру.</p> <p>11. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелердің сақтандыру қызметін талдауда және жобалауда математикалық қағидаларын, үлгілерін және әдістерін тәжірибелік қолдану бойынша кеңес беру.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Актуарлы есептер теориясы.</p> <p>2. Қазіргі уақыттағы компьютерлік бағдарламаларды қоса алғанда, қарапайым және күрделі қаржылық есептеулерінің актуарлы статистика әдістері және түрлері.</p>

	<p>3. Актуарлы есептеулердің статистикалық қорын қалыптастыру әдістері.</p> <p>4. Сақтандырудың әр түрлі класстары үшін сақтандыру тарифтерін есептеу әдістері.</p> <p>5. Сақтандыру компанияларының төлеу қабілеттіліктері мен қаржылық тұрақтылығы деңгейінің критерийлері.</p> <p>6. ҚР сақтандыру ұйымдарының сақтау қорларын қалыптастырудың және активтерінің әртараптандырудың пруденциалды нормативтері.</p> <p>7. Сақтандыру (қайта сақтандыру) операцияларының кірістілігін және табыстылығын бағалау әдістері.</p> <p>8. Сақтандыру портфелін сапалық және сандық түзету әдістері.</p> <p>9. Актуарлы есептер сапасына қойылатын талаптар және қалыптастыру тәртібі.</p> <p>10. Ықтималдық теориясы және үлкен сандар заңы.</p>		
<p>3 еңбек қызметі</p> <p>Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметінің нәтижелерін бақылау және талдау.</p> <p>2. Актуарлы қызметті талдау және қиындықтарын айқындау.</p> <p>3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің жұмыскерлерімен қатынасын және өзара әрекет етуін бағалау, қиындықтарын айқындау.</p> <p>4. Математикалық қамтамасыз ету әдістерін жетілдіру және актуарлы қызмет тапсырмаларын шешу бойынша ұсыныстарын, ұсынымдарын әзірлеу.</p> <p>5. Есептерді дайындау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Актуарлы қызметті талдау және қиындықтарды айқындау әдістері.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің және аралас қызметтерінің жұмыскерлерімен қатынасының және өзара әрекетінің сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Актуарлы қызметтерді жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу әдістері.</p>		
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар	Өзін өзі ұйымдастыру. Қатынасу, талдау қабілеттіліктері. Жігерлілігі мен жауапкершілігі.		
БСШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	Сақтандыру агенті	Андеррайтер	
Кәсіп коды	3412	3419	
«Андеррайтер» КӘСІП КАРТОЧКАСЫ			
Кәсіп коды	3419		
Кәсіп атауы	Андеррайтер		
БҰШ бойынша біліктілік деңгейі	4		
БА бойынша біліктілік деңгейі	-		
Кәсіби білім деңгейі	Сәйкес мамандығы бойынша техникалық және кәсіби білімі		
Еңбек қызметтері	1. Сақтандыру қызметін және андеррайтерлер жұмысының тәжірибесін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.		

	2. Жұмысты бағалау, тәуекелдерді бағалау және біліктілігі, сақтандыру келісімдеріне отыру мүмкіндігі туралы қорытындыларын жасау.
	3. Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою.
<p>1 еңбек қызметі</p> <p>Сақтандыру қызметін және андеррайтерлер жұмысының тәжірибесін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сақтандыру мекемелерінің андеррайтерлердің кәсіби қызметін регламенттейтін, әдістемелік материалдарды, ҚР заңнамасының талаптарын оқу және сақтау. 2. Бәсекелестікпен, банкроттықпен, жұмыссыздықпен және басқа факторлармен байланысты тәуекелдерді талдау және жүйелендіру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сақтандыру тәуекелдерінің негізгі типтері және олардың пайда бола себептері. 2. Сақтандыру қызметтерінің түрлері және сақтандырудың әр түрлерінің шарттары. 3. Қайта сақтандыру келісімдерінің түрлері. 4. Сақтандыру ызметінің құқықтық негіздері. 5. Әлеуметтік кепілдер жүйесі. 6. Ақпаратты жинау, талдау және бағалау әдістері. 7. Сақтандыру мекемелерінің қызметін регламенттейтін, ҚР заңнамалы және басқа нормативті құқықтық актілері. 8. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері, өот қауіпсіздігінің талаптары.
<p>2 еңбек қызметі</p> <p>Жұмысты бағалау, тәуекелдерді бағалау және біліктілігі, сақтандыру келісімдеріне отыру мүмкіндігі туралы қорытындыларын жасау.</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұсынылған сақтандыру тәуекелдерін сақтау (қайта сақтандыруға) тексеру және қабылдау. 2. Жеке және мүліктік сақтандыру бойынша тәуекелдерді сақтандыруға келтірілген алдын ала бағалауы және сипаттамасы. 3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) портфелін қалыптастыру. 4. Тәуекелдер дәрежесін, сыйақы мөлшерлерін және сақтандыру шарттарына сәйкестігін анықтау. 5. Сақтандырудың типтік келісім шарттары бойынша сақтандыру қамтамасыздандыруы уақытын және өлшемін анықтау. 6. Мүмкін тәуекелдер бойынша максималды мүмкін шығындар өлшемін анықтау. 7. Сақтандыру объектісін қарау актісін және сараптау қалыптастыру. 8. Сақтандырушы (қауіпсіздендіру) үшін есепті дайындау. 9. Сақтандыру (қайта сақтандыру) келісім шарттары бойынша сақтандыру сыйақыларының есебін орындау. 10. Қайта сақтандыруда тәуекелдерді жіберу кезінде өзіндік ұстап қалуының өлшемін негіздеу және қайта сақтандыру құнын анықтау. 11. Сақтандыру келісімінің нақты шарттарын және тарифтік мөлшерлерін анықтау. 12. Белгілі бір шарттарда келісім шартқа отыру мүмкіндігі туралы ұсыныстарды әзірлеу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызметтерді сақтандыруға және келтірілген зақымдарды бағалауға келісім шартқа отыру кезіндегі сақтандыру тәуекелдерін

	<p>бағалау және сипаттау әдістері.</p> <p>2. Мүмкін тәуекелдер бойынша максималды мүмкін шығындар өлшемін анықтау әдістері.</p> <p>3. Қарау актісін қалыптастыру және сақтандыру объектісін сараптау ережелері.</p> <p>4. Сақтандырушыға (қауіпсіздендіруші) үшін есепті дайындауға және қалыптастыруға қойылған талаптары.</p> <p>5. Сақтандыру портфелін құрастыру қағидалары.</p> <p>6. Сақтандыру қызметтеріне келісім шарттарына отыру тәртібі және қалыптастыруы.</p> <p>7. Нарық экономикасының негіздері.</p>
<p>3 еңбек қызметі</p> <p>Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметінің нәтижелерін талдау.</p> <p>2. Өз сақтандыру қызметін талдау (андеррайтинг) және қиындықтарын айқындау.</p> <p>3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің клиенттерімен, жұмыскерлерімен қатынасын және өзара әрекетін бағалау, қиындықтарын айқындау.</p> <p>4. Андеррайтингті жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу.</p> <p>5. Есептерді дайындау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Сақтандыру қызметін талдау және қиындықтарын айқындау әдістері.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің және аралас қызметтерінің жұмыскерлерімен қатынасының және өзара әрекетінің сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Андеррайтингті талдау және қиындықтарды айқындау әдістері.</p> <p>4. Андеррайтингті жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу әдістері.</p> <p>5. Есептерді құрастыру және қалыптастыруына қойылатын талаптар.</p>
«Андеррайтер» КӘСІП КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3419
Кәсіп атауы	Андеррайтер
БҰШ бойынша біліктілік деңгейі	5
БА бойынша біліктілік деңгейі	-
Кәсіби білім деңгейі	Сәйкес мамандығы бойынша жоғарғы білімі
Еңбек қызметтері	1) Сақтандыру қызметін және андеррайтерлер жұмысының тәжірибесін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу.
	2) Жұмысты бағалау, тәуекелдерді бағалау және біліктілігі, сақтандыру келісімдеріне отыру мүмкіндігі туралы қорытындыларын жасау.
	3) Орындалған жұмыстар сапасын бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою.
1 еңбек қызметі	Икемділіктер мен дағдылар:
Сақтандыру	1. Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметін регламенттейтін, нормативті құқықтық актілерге қойылатын талаптарын түсіну және

<p>қызметін және андеррайтерлер жұмысының тәжірибесін талдау, нормативті құқықтық актілермен және әдістемелік материалдармен танысу</p>	<p>сақтау.</p> <p>2. Сақтандыру мекемелерінің андеррайтерлердің кәсіби қызметін регламенттейтін, әдістемелік материалдарды, ҚР заңнамасының талаптарын оқу және сақтау.</p> <p>3. Бәсекелестікпен, банкроттықпен, жұмыссыздықпен және басқа факторлармен байланысты тәуекелдерді талдау және жүйелендіру.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметін, сақтандыру ұйымдарының андеррайтерлерінің кәсіби қызметін регламенттейтін, нормативті құқықтық актілерге қойылатын талаптары.</p> <p>2. Сақтандыру мекемелерінің андеррайтерлер қызметінің әдістемелік ұсыныстары.</p> <p>3. Сақтандыру тәуекелдерін басқару теориясы.</p>
<p>2 еңбек қызметі</p> <p>Жұмысты бағалау, тәуекелдерді бағалау және біліктілігі, сақтандыру келісімдеріне отыру мүмкіндігі туралы қорытындыларын жасау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Ұсынылған сақтандыру тәуекелдерін сақтау (қайта сақтандыруға) тексеру және қабылдау.</p> <p>2. Сақтандыруға келтірілген тәуекелдерді сипаттау, бағалау және біліктілігі.</p> <p>3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) портфелін қалыптастыру.</p> <p>4. Тәуекелдер дәрежесін, сыйақы мөлшерлерін және сақтандыру шарттарына сәйкестігін анықтау.</p> <p>5. Сақтандыру келісімдері бойынша сақтандыруын қамтамасыз ету уақытын және мөлшерін анықтау.</p> <p>6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) тәуекелдерінің пайдалылығы туралы шешімдерді қабылдау және негіздемесі.</p> <p>7. Сақтандыру (қайта сақтандыру) келісім шарттары бойынша сақтандыру сыйақыларының есебін орындау.</p> <p>8. Қайта сақтандыруда тәуекелдерді жіберу кезінде өзіндік ұстап қалуының өлшемін негіздеу және қайта сақтандыру құнын анықтау.</p> <p>9. Сақтандыру келісімінің нақты шарттарын және тарифтік мөлшерлерін анықтау.</p> <p>10. Сақтандыру келісімдеріне отыру туралы шешімдерін қабылдау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Сақтандыру ұйымының қаржылық тұрақтылығын, қаржыландырылуы, сақтандыру қорларын қалыптастыруын анықтау әдістері.</p> <p>2. Сақтандыру сыйақысын, қайта сақтандыру қорғауын, экономикалық тиімділігін және қайта сақтау құнын бағалау есебінің әдістері.</p> <p>3. Сақтандырушының андеррайтингтік тәуекелдерін төмендету әдістері.</p> <p>4. Қайта сақтандырудағы андеррайтинг.</p> <p>5. ҚР сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің қаржылық тұрақтылығының пруденциалды нормативтері.</p> <p>6. Еңбек психологиясының және ұйымдастыру негіздері.</p> <p>7. Басқаруды және еңбекті ұйымдастыру.</p>
<p>3 еңбек қызметі</p> <p>Орындалған жұмыстар сапасын</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметінің нәтижелерін бақылау және талдау.</p> <p>2. Өз сақтандыру қызметін талдау (андеррайтинг) және</p>

бағалау, жұмыстағы жетіспеушіліктерін талдау, айқындау және жою	<p>қиындықтарын айқындау.</p> <p>3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің клиенттерімен, жұмыскерлерімен қатынасын және өзара әрекетін бағалау, қиындықтарын айқындау.</p> <p>4. Андеррайтингті жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Сақтандыру қызметін талдау және қиындықтарын айқындау әдістері.</p> <p>2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) мекемелерінің және аралас қызметтерінің жұмыскерлерімен қатынасының және өзара әрекетінің сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Андеррайтингті талдау және қиындықтарды айқындау әдістері.</p> <p>4. Андеррайтингті жетілдіру бойынша ұсыныстарды, ұсынымдарды әзірлеу әдістері.</p>		
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар	Өзін өзі ұйымдастыру. Қатынасу, талдау, басқару қабілеттіліктері. Жігерлілігі мен жауапкершілігі.		
БСШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	Актуарий	Сақтандыру агенті	
Кәсіп коды	2121	3412	
Кәсіби стандарттың техникалық деректері			
Әзірленген:	«Жүйелік аналитика мен модельдеу академиясы» ЖМ		
Нұсқа нөмірі мен шығарылған жылы:	1 нұсқа, 2015 жыл		
Болжамды қайта карау күні:	2018 жыл		